

Tin xây dựng _ Quản lý an toàn lao động trên công trường nền móng: Bài học và giải pháp

An toàn - nền móng thứ hai của công trình Trong xây dựng nền móng, rủi ro luôn hiện hữu: sập hố đào, ngạt khí khi khoan cọc nhồi, tai nạn máy móc hạng nặng. Những sự cố này không chỉ đe dọa tính mạng công nhân mà còn kéo theo thiệt hại lớn về tiến độ và uy tín của nhà thầu. Chính vì thế, an toàn lao động (ATLĐ) được ví như nền móng thứ hai – song hành cùng cốt thép và bê tông để tạo nên sự bền vững của công trình. ♦ **Thực trạng tai nạn lao động trong ngành xây dựng** Theo thống kê của Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, năm 2024 cả nước ghi nhận gần 8.000 vụ tai nạn lao động, trong đó hơn 580 trường hợp tử vong, tăng hơn 10% so với năm trước. Ngành xây dựng chiếm tỷ lệ lớn trong các vụ tai nạn chết người, chủ yếu do ngã cao, vật rơi hoặc vận hành máy móc không đảm bảo an toàn (LuatVietnam, 2025). Sáu tháng đầu năm 2025, số vụ tai nạn có xu hướng giảm khoảng 13% so với cùng kỳ, nhưng mức độ nghiêm trọng vẫn đáng báo động. Điều này phản ánh rằng việc quản lý ATLĐ tuy có tiến bộ, song vẫn còn nhiều khoảng trống cần khắc phục (Nhân Dân, 2025).

♦ **Giải pháp quản lý ATLĐ trong thi công nền móng 1. Huấn luyện định kỳ và xây dựng văn hóa an toàn** Công nhân và kỹ sư cần được huấn luyện liên tục, không chỉ học lý thuyết mà còn diễn tập tình huống khẩn cấp như sập hố, sự cố máy khoan hay ngạt khí. Khi văn hóa an toàn được hình thành, mọi hành vi vi phạm sẽ giảm rõ rệt. **2. Trang thiết bị bảo hộ đạt chuẩn** Mũ bảo hộ, dây an toàn, găng tay, áo phản quang... cần được cung cấp đầy đủ và kiểm tra thường xuyên. Thiết bị nâng hạ, giàn giáo, vận thăng phải được kiểm định định kỳ để ngăn ngừa rủi ro. Một thiết bị hỏng hóc nhỏ cũng có thể dẫn tới tai nạn lớn. **3. Giám sát thường xuyên tại công trường** Bố trí cán bộ ATLĐ trực tiếp tại công trường giúp phát hiện vi phạm, xử lý kịp thời và lưu lại báo cáo. Bộ Xây dựng cũng từng nhấn mạnh: nếu phát hiện mất an toàn, cần tạm dừng thi công ngay để khắc phục triệt để (Bộ Chính Phủ, 2025). **4. Ứng dụng công nghệ giám sát** Công nghệ đang trở thành trợ thủ đắc lực: • Camera, flycam theo dõi toàn bộ công trường. • IoT & AI phát hiện vật rơi, quá tải, cảnh báo sớm. • VR/AR mô phỏng tình huống nguy hiểm để đào tạo công nhân. • Phần mềm quản lý ATLĐ giúp minh bạch dữ liệu, tăng khả năng dự báo rủi ro.

♦ **Lợi ích từ một hệ thống ATLĐ hiệu quả** Một hệ thống quản lý an toàn tốt đem lại nhiều giá trị:

- Giảm số vụ tai nạn, giảm chi phí liên quan đến bồi thường, y tế và gián đoạn thi công.
- Đảm bảo tiến độ - công trường không bị gián đoạn bởi sự cố.
- Nâng cao chất lượng và uy tín - chủ đầu tư tin tưởng hơn, người lao động yên tâm gắn bó.
- Tuân thủ pháp luật - hạn chế rủi ro pháp lý, đảm bảo sự minh bạch. Theo Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO), đầu tư vào ATLĐ có thể giúp doanh nghiệp giảm tới 40% số vụ tai nạn và đồng thời tăng năng suất lao động.

♦ **Hướng đi cho doanh nghiệp nền móng** Để tạo dựng môi trường thi công an toàn, các nhà thầu cần kết hợp đồng bộ:

- Phân tích rủi ro ngay từ khâu thiết kế hố móng và biện pháp thi công.
- Đào tạo chuyên sâu cho công nhân nền móng, đặc biệt với máy khoan, kingpost, tường vây.
- Chu trình bảo dưỡng thiết bị nghiêm ngặt, kiểm định định kỳ.
- Ban ATLĐ thường trực tại công trường, có quyền đình chỉ thi công khi phát hiện vi phạm.
- Ứng dụng công nghệ giám sát để tăng tính minh bạch và dự phòng rủi ro.

♦ **Kết luận** An toàn lao động trong thi công nền móng là ưu tiên số một. Một công trình chỉ thực sự bền vững khi cả phần nền móng vật lý và nền móng an toàn đều vững chắc. Huấn luyện định kỳ, trang bị bảo hộ chuẩn, giám sát chặt chẽ và ứng dụng công nghệ là bốn trụ cột giúp doanh nghiệp xây dựng tạo dựng môi trường làm việc an toàn, hiệu quả và bền vững. ATLĐ không phải là chi phí, mà là khoản đầu tư cho sự phát triển dài lâu.

Nguồn dẫn • Bộ LĐ-TB&XH (2025). Thông báo tình hình tai nạn lao động năm 2024. [LuatVietnam](#). • Báo Nhân Dân (2025). Tỷ lệ tai nạn lao động có xu hướng giảm. • Báo Chính phủ (2025). Tăng cường giám sát an toàn thi công trong xây dựng công trình.